

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Миколаївський національний аграрний університет
Освітня програма	39648 Туризм
Рівень вищої освіти	Молодший бакалавр
Спеціальність	242 Туризм

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Миколаївський національний аграрний університет
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	39648
Назва ОП	Туризм
Галузь знань	24 Сфера обслуговування
Спеціальність	242 Туризм
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Молодший бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Григор`єва Людмила Володимирівна, Касенкова Катерина Віталіївна, Охріменко Алла Григорівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	08.02.2022 р. – 10.02.2022 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://www.mnau.edu.ua/files/faculty/men/opp/242-tur-mol-bak/vidomosti.pdf
Програма візиту експертної групи	https://www.mnau.edu.ua/files/faculty/men/opp/242-tur-mol-bak/programa.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

ОП «Туризм» зумовлена значними обсягами потреб у підготовці фахівців сфери туризму в Миколаївській області та дотичних регіонах через наявність унікального регіонального туристичного потенціалу і розвиток ОТГ спрямованих на діяльність в сфері туризму. Реалізація ОП «Туризм» відповідає положенням стратегічних документів розвитку МНАУ. Проектування та реалізація даної ОП здійснюється із залученням різних груп стейкхолдерів, вони мають високий рівень зацікавленості щодо співпраці та у її реалізації, беруть участь у опитуваннях та обговореннях, освітніх заходах. Інформація про ОП є у відкритому доступі на сайті. Структура та зміст ОК відповідає предметній області ОП та є логічно побудованою. Уніфіковані силабуси усіх ОК представлено на сайті. Зміст, форми та методи навчання дозволяють досягти заявлених у ОП цілей та програмних результатів навчання. Забезпечена можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії та соціальних навичок здобувачів. Констатуємо також достатній високий рівень формування середовища доброчесності. Викладачі, задіяні у реалізації ОП в цілому мають відповідну професійну кваліфікацію. Освітнє середовище та матеріальні ресурси дозволяють досягти визначених ОП цілей та ПР. Внутрішнє забезпечення якості ОП знаходиться у розвитку та удосконаленні. На сайті є можливості для стейкхолдерів пройти опитування щодо необхідних фахових компетентностей здобувачів. Загалом ОП відповідає критеріям оцінювання якості освітньої програми, є динамічною, всі суб'єкти її реалізації демонструють активний пошук шляхів її розвитку та удосконалення з урахуванням кращих практик. Зазначені слабкі сторони не є критичними та на думку ЕГ можуть бути виправленими у стислі терміни

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Широка залученість різних груп роботодавців до проектування та реалізації даної ОП. Зацікавленість керівництва МНАУ розвитком даної ОП. Високий рівень попиту на підготовку фахівців даної ОП в регіоні. Здобувачі отримують практичні навички, що відповідають особливостям освітньої програми на базі Навчально-науково-практичного центру МНАУ. Широкий перелік закордонних партнерів університету. Доступність силабусів для здобувачів на сайті. Функціонування наукового гуртка Туризм та гостинність. Онлайн-сервіс відеозв'язку МНАУ дозволяє без обмежень часу та кількості учасників, без розсилання посилань та даних для входу проводити онлайн-лекції, практичні заняття в сервісі, вбудованому в СДН Moodle з вільним доступом для здобувачів МНАУ. Наявність та дієвість Положення про співпрацю із стейкхолдерами. Залученість на системній основі фахівців-практиків до освітнього процесу (наявність графіків та повідомлень на сайті про реалізацію заходів). Членство окремих НПП у галузевих ГО. Компенсація коштів на публікацію статей у журналах індексованих у МНМБ Scopus, WoS. Діяльність Центру працевлаштування випускників, який займається наданням допомоги здобувачам вищої освіти та випускникам університету у плануванні професійної кар'єри. Представники роботодавців активно залучаються до оновлення та перегляду освітньої програми. На сайті є посилання на «Анкету для опитування потенційних роботодавців щодо необхідних вмінь, навичок, та компетентностей (hard skills та soft skills) майбутніх випускників цієї ОП, що допомагає актуалізувати вимоги ринку та вносити відповідні корективи. Офіційний сайт структуровано логічно та послідовно, інформація що розміщена на сайті є вичерпною та актуальною

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Забезпечення одного із аспектів унікальності ОП вибірковими дисциплінами, проте констатуємо виправлення даної ситуації у проекті ОП. Відсутність конкретних пропозицій безпосередньо здобувачів щодо удосконалення ОП. Відсутнє окреме нормативне регулювання визнання неформальної освіти у МНАУ. Скорочена гуманітарна складова ОПП. Процедура вибору дисциплін за ОПП не забезпечує можливості для здобувачів освіти, які навчаються у малокомплектних групах, формувати власну траєкторію навчання. Навчальна практика не враховує заявлену особливість ОП, проходить без спеціалізованого програмного забезпечення. Експертна група рекомендує: проводити просвітницьку роботу та активніше залучати здобувачів до формування (коригування) цілей і РН ОП. Впровадити ОК та розширювати змістовне наповнення окремих ОК пов'язаних із агротуризмом, діловим агротуризмом. Організувати вивчення вибіркових дисциплін у змішаних групах по різних рівнях вищої освіти та доповнити перелік вибіркових компонент ОП спираючись на побажання, висловлені роботодавцями. ОП та навчальний план необхідно доопрацювати, врегулювавши питання по кількості вибіркових дисциплін по семестрам навчання, компонуванню блоків вибіркових дисциплін, що формуватимуть компетенції саме у галузі туризму, логічних зв'язків між обов'язковими та вибірковими компонентами. Проводити опитування з метою можливого корегування фактичного навантаження здобувачів освіти за окремими освітніми компонентами та в цілому. Активізувати залученість здобувачів до наукової та міжнародної діяльності. Впроваджувати виконання наукових проектів на замовлення стейкхолдерів та їх імплементацію, організувати семінари для НПП щодо інноваційних методів навчання та викладання. Посилити впровадження сучасних практик та наукових досягнень у освітній процес і ознайомлення здобувачів із світовими науковими та практичними здобутками в сфері туризму. Представляти інформацію щодо контрольних заходів та оцінювання у віртуальному навчальному середовищі, до якого будь-який студент має безперешкодний доступ. Визначитись, по яким ОК індивідуальні завдання здобувачів ОПП будуть перевірятись доступними безкоштовними сервісами перевірки на плагіат. Посилити публікаційну активність НПП, враховувати оцінювання студентами НПП у їх рейтингуванні, запровадити процедури моніторингу рівня професіоналізму викладачів та професійних потреб викладачів, стимулювати навчання викладачів та отримання ними сертифікатів В1/В2 з метою інтеграції у світовий науковий і освітній процес. Розширити перелік

спеціалізованого ПЗ для отримання здобувачами освіти актуальних навичок відповідно до ПРН. Скасувати практику часових обмежень доступу до гуртожитків для здобувачів, які там проживають згідно до норм законодавства. Залучати здобувачів вищої освіти до засідань кафедри для можливості прийняття активної участі в обговоренні змін до ОП.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

ОП «Туризм» за початковим рівнем (короткий цикл) вищої освіти затверджена 25.02.2020 р., введена в дію з 1.09.2020 р. та оновлена від 23.02.2021 р. і введена в дію з 01.09. 2021 р. Метою ОП є «формування та розвиток у молодших бакалаврів з туризму загальних та професійних компетентностей необхідних для успішної професійної діяльності», яка відповідає місії МНАУ щодо «підвищення якості надання освітніх, наукових, консультаційних та інноваційних послуг з метою виховання нового покоління фахівців для забезпечення розвитку, підвищення рівня інноваційності галузей економіки, покращення соціально-екологічного середовища регіону й держави» <https://www.mnau.edu.ua/files/home/kr20162023.pdf>. Необхідно зазначити про удосконалення формування мети ОП, оскільки в проєкті 2022, розміщеному на сайті представлено більш розширену її редакцію «підготовка молодших бакалаврів за початковим рівнем (короткий цикл) вищої освіти, здатних розв'язувати типові завдання та здійснювати професійну діяльність у сфері туризму, що передбачає набуття загальних й фахових компетентностей, та може характеризуватися певною невизначеністю умов» <https://www.mnau.edu.ua/files/faculty/men/opp/242-tur-mol-bak/opp-turizm-2022.pdf>. За результатами комунікацій із гарантом ОП, керівництвом МНАУ, роботодавцями виявлено, що проектування та запровадження даної ОП відбувалося планово та системно у зв'язку із необхідністю підготовки фахівців зокрема й для екологічного, аграрного, спортивного туризму в рамках активізації діяльності ОТГ Миколаївської області в цьому напрямі. У діючому варіанті ОП акцент на підготовку здобувачів вищої освіти для сфери зеленого, екологічного та активного туризму забезпечується вибірковими дисциплінами. Проте, відмічаємо, що у Проєкті ОП 2022 внесені зміни та ОК «Спеціалізований туризм (зелений, екологічний та активний)», що формує в тому числі й унікальність ОП запропонована як основна

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

За результатами комунікацій із роботодавцями (керівниками Миколаївського обласного Центру національно-патріотичного виховання, туризму та краєзнавства учнівської молоді Андрійчук Т., турагентства «Join up!» Андрєєвою В., керівником Агентства IT Екскурсій «Mykolayiv Look city» Євтушенко Г., ТОВ «Хан Тенгри» Щепановим Д., СРЦ «Істокі» Семенковим Є., Росанівської ОТГ та Агенції місцевого розвитку Корнієнко М., Коблівської ОТГ Кравчук Л., ГО Ласка Руденко-Кардаш Л.) виявлено, що на проектування ОП вплинули: реформи децентралізації відповідно до яких в області сформувалися ОТГ і за наявності значного регіонального та локального туристичного потенціалу виникла значна потреба у фахівцях з туристичної та суміжних видів діяльності. Відповідно були й звернення роботодавців про необхідність підготовки фахівців. Роботодавці також зазначити про внесення ними пропозицій щодо удосконалення даної ОП, зокрема Євтушенко Г.: збільшення практичних годин з дисциплін, пов'язаних з екскурсійною діяльністю та IT-технологіями; включити в основні – дисципліни пов'язані з маркетингом туристичних продуктів та брендингом туристичних атракцій та дестинацій; переформатувати Виробничу практику – у Виробничу практику зі створення і просування туристичного продукту; керівник ТОВ «Хан Тенгри» Щепанов Д.: введення як основної дисципліни Спеціалізований туризм, де розглядати питання щодо екологічного, спортивного туризму; керівник турагентства «Join up!» Андрєєва В.: вивчення особливостей функціонування світових готельних мереж та екологічного туризму; голова ГО Ласка Руденко-Кардаш Л. вивчення проблем пов'язаних з розвитком зеленого та екологічного туризму. В процесі проектування ОП враховано пропозиції студентської колегії МНАУ (надано протоколи засідань) в рамках обговорення проектування даної ОП та включення як вибіркових дисциплін Іміджологія, Етика ділового спілкування. Підтвердження залученості стейкхолдерів до проектування ОП засвідчується протоколами спільного засідання проєктної групи, представники студентського самоврядування та роботодавця – начальник відділу ділової інформації і освітніх програм РГПП Миколаївської області (наявним є лист-підтримки) пропозицій стейкхолдерів-роботодавців (відгуки-рецензії). В рамках реалізації ОП представлено та використовуються Положення про опитування учасників освітнього процесу та зацікавлених осіб <http://surl.li/bkabo> Анкети для опитування роботодавців, здобувачів, викладачів ОП Туризм <http://surl.li/bkabr> Відгуки на дану ОП

<http://surl.li/apmod> Лист підтримки керівника Миколаївського обласного центру зайнятості <http://surl.li/apmoj>
Результати опитування здобувачів <http://surl.li/apzsg> академічної спільноти <http://surl.li/bkacu> роботодавців
<http://surl.li/bkacy>

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

ЕГ виявлено, що цілі, завдання та програмні результати даної ОП визначалися із врахуванням галузевого та регіонального контексту. МНАУ має широкі зв'язки із агрохолдингами національного та регіонального рівня, які як додаткові види діяльності розвивають та планують розвивати туристичну діяльність, зокрема пов'язану із фотосесіями (наявність лавандових полів та інших локацій), розвитком бджолярства, епітерапією. Іншим аспектом є активізація діяльності місцевих ОТГ і започаткуванням в них туристичної діяльності (представник Росанівської ОТГ та Агенції місцевого розвитку Корнієнко М., Коблівської ОТГ Кравчук Л., голова ГО Ласка Руденко-Кардаш Л.). МНАУ є єдиним ЗВО даного регіону, де наразі здійснюється підготовка фахівців з туризму. Питання регіонального розвитку розглядаються у таких ОК (Організація екскурсійної діяльності, Спеціалізований туризм, Брендінг туристичної дестинації, Туристичне краєзнавство, Туристичні ресурси України, Екологічний і активний туризм, Регіональна економіка, Інфраструктура туризму). Також як підтвердження врахування регіонального контексту та ринку праці надано Лист підтримки директора Миколаївського обласного центру зайнятості Керівництво МНАУ та гарант засвідчили врахування в даній ОП програмних аспектів стратегічних документів Миколаївської області пов'язаних із розвитком туризму. В даній ОП використовувався досвід ОП Туризм лише вітчизняних ЗВО, зокрема Кременчуцького національного університету імені Остроградського, Уманського державного педагогічного університету ім. Павла Тичини, Полтавського університету економіки і торгівлі щодо структури та наповнення ОК. Зазначаємо також наявність договорів про співпрацю із вказаними ЗВО

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти України відсутній. ЕГ зазначає про відповідність набуття здобувачами даної ОП інтегральної компетентності – здатності вирішувати типові спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері туризму і рекреації або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів системи наук, які формують туризмознавство, та може характеризуватися певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях, що відповідає 5 кваліфікаційному рівню Національної рамки кваліфікацій.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Широка залученість різних груп роботодавців до проектування та реалізації даної ОП. Зацікавленість керівництва МНАУ розвитком даної ОП. Високий рівень попиту на підготовку фахівців даної ОП в регіоні та на даний момент відсутність підготовки здобувачів такої ж ОП в інших ЗВО регіону. Розуміння розробниками ОП необхідності формування її унікальності і акценту на екологічний, спортивний види туризму та внесення зазначених удосконалень у Проект ОП 2022

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Забезпечення одного із аспектів унікальності ОП вибірковими дисциплінами, проте констатуємо виправлення даної ситуації у проекті ОП. Відсутність конкретних пропозицій безпосередньо здобувачів щодо удосконалення ОП. Експертна група рекомендує: проводити просвітницьку роботу та активніше залучати здобувачів до формування (коригування) цілей і РН ОП; оскільки за результатами комунікацій із стейкхолдерами виявлено орієнтованість здобувачів на діяльність із розвитку туризму в ОТГ, агрооселях, спортивного спрямування, ділового агротуризму, формування туристичного фото- та відеоконтенту, варто впровадити ОК чи розширювати змістовне наповнення окремих ОК пов'язаних із цими напрямками; масштабувати вивчення досвіду вітчизняних та зарубіжних ЗВО та налагоджувати зв'язки із зарубіжними ЗВО із спорідненою спеціалізацією щодо освітньої, методичної наукової діяльності, а також стажування НПП та навчання здобувачів

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ОП має сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії МНАУ та визначені з урахуванням позицій та потреб стейкхолдерів, тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених вимогами Національної рамки кваліфікацій. В цілому ОП «Туризм» відповідає Критерію 1 із незначними зауваженнями

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ОПП 2020 р. становить 120 кредитів ЄКТС, з них частка обов'язкових компонентів становить 73% (76 кредитів ЄКТС) (загальної підготовки 38 кредитів ЄКТС (50%), професійної підготовки 38 кредитів ЄКТС (50%), вибіркових – 27% (33 кредитів ЄКТС). Обсяг ОПП 2021 р. становить 120 кредитів ЄКТС, з них частка обов'язкових компонентів становить 70% (73 кредита ЄКТС) (загальної підготовки 37 кредитів ЄКТС (51%), професійної підготовки 36 кредитів ЄКТС (49%), вибіркових – 30% (36 кредитів ЄКТС). Загалом ОПП відповідає Національній рамці кваліфікацій та вимогам законодавства щодо навчального навантаження.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Метою освітньої програми є формування та розвиток у молодших бакалаврів з туризму загальних та професійних компетентностей необхідних для успішної професійної діяльності. Освітні компоненти ОПП структуровані та розподілені по курсам навчання та семестрам. ОПП 2020 р. має цикл загальної підготовки, що складається з 9 освітніх компонентів, цикл професійної підготовки з 9 освітніх компонентів (10 освітніх компонентів у ОПП 2021 р.), вибіркові дисципліни, практичну підготовку, окремо запланована атестація. Структурно-логічна схема ОПП чітка і зрозуміла, послідовність викладання та взаємопов'язаність ОК складають логічну систему. У ОП 2021 р. відбулось розширення вивчення географії саме з фокусом на географію туризму та додано вивчення спортивного туризму. Порівняно з семестровим обсягом вивчення точних дисциплін очевидним є скорочення вивчення гуманітарного блоку дисциплін, як результат наявності ОК не повною мірою забезпечують ЗК 3, ЗК4, ЗК9, ФК12. Роботодавці очікують більш досконалих знань з іноземної мови, тому рекомендуємо збільшити обсяг вивчення ОК8 Іноземна мова (за професійним спрямуванням). Роботодавці очікують більш досконалих знань з іноземної мови, тому рекомендуємо збільшити кредитність ОК8. На ОК7 Українська мова за професійним спрямуванням виділено 3,0 кредита ЄКТС, під час Зустрічі з одна зі здобувачів спілкувалась російською мовою. Все це ставить під сумнів досягнення ПР11 у повному обсязі. Аналіз забезпечення результатів навчання та компетентностей заявлених ОПП показав, що віднесення низки ОК, зокрема Безпека життєдіяльності і основи охорони праці, Страхування в туризмі, Інформаційні системи і технології в туризмі, Організація анімаційних послуг, Екологічний і активний туризм, Брендинг туристичних дестинацій до вибіркових, призвели до неможливості повною мірою забезпечити ЗК5, ФК7, ФК13, ФК14, ПРН7 в разі, якщо здобувач не обере зазначені освітні компоненти. У структурно-логічній схемі з деяких вибіркових дисциплін впливає вивчення обов'язкових, зокрема, якщо здобувач не обере ВБ2.2 Європейська та євроатлантична інтеграція, то він не зможе в повній мірі вивчити ОК12 Географія, а якщо не обере ВБ3.2 Основи економічної теорії, то не зможе вивчати ОК17 Регіональна економіка, що призведе до неможливості повною мірою досягти ПРН2, ПРН 4, ПРН5. Логічним є вивчення ОК Географія, Регіональна економіка, а після них можливий вибір ВБ2.2, ВБ3.2. Відповідно до структурно-логічної схеми ОК15 Організація екскурсійної діяльності вивчається після ОК14 Технологія і організація туристичного обслуговування та ОК20 Виробнича практика з організації туристичного обслуговування. Оскільки екскурсійні послуги входять до структури туристичного продукту, то необхідно спершу вивчити ОК15, а опісля ОК14 та ОК20. У оновленій ОПП 2021 р. вищезгадані структурно-логічні зв'язки неузгодженості не виправлені.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

ОПП 2020, 2021 рр. містить у собі компоненти, що відповідають предметній області спеціальності 242 «Туризм». У 2021 р. в ОП була внесена ОК «Основи спортивного туризму», що дозволило розширити основний фокус ОП. Однак

це призвело до зменшення кредитності ОК професійної підготовки з 4,0 до 3,0 кредитів ЄКТС: Основи готельно-ресторанного бізнесу, Організація екскурсійної діяльності, Основи менеджменту та маркетингу в туризмі, Регіональна економіка, Міжкультурні комунікації. У ОПП 2020 р. предметній області спеціальності 242 «Туризм» відповідає 30 кредитів ЄКТС (7 ОК присвячені галузі туризму), стільки ж кредитів і у ОПП 2021 р. (8 ОК присвячені галузі туризму). Правнича та управлінська дисципліни мають фокус саме на галузь туризму та містять окремі теми, присвячені специфіці права, менеджменту та маркетингу в туризмі. Перелік вибірових компонент, зазначений в ОПП та навчальному 2020 р. (11 вибірових блоків по дві вибірові дисципліни в кожному) містить 14 ОК, що формуватимуть компетенції саме у галузі туризму. При цьому два ВБ не містять ОК, присвячених галузі туризму, а три ВБ містять тільки по одній ОК, присвяченій галузі туризму. ВБ4.1 «Безпека життєдіяльності і основи охорони праці» та ВБ9.2 «Статистика» є обов'язковими компонентами ОПП «Менеджмент» (<http://surl.li/bjvtp>, <http://surl.li/bjvtq>, <http://surl.li/bjvtr>), що свідчить про труднощі ЗВО у формуванні каталогу суто вибірових дисциплін (п2.1 про статус дисципліни <http://surl.li/bjvts>). Враховуючи специфіку МНАУ, особливості ОПП та побажання роботодавців радимо розробити ВК: Методика розробки турів, Доповнена реальність, Краєзнавство, Діловий туризм в агросекторі, Управління агросадобою. Перелік вибірових компонент, зазначений в ОПП та НП 2021 р. (12 вибірових блоків по дві вибірові дисципліни в кожному) містить 15 ОК, що формуватимуть компетенції саме у галузі туризму. При цьому два ВБ не містять ОК, присвячених галузі туризму, а три ВБ містять тільки по одній ОК, присвяченій галузі туризму. У ОПП 2021 р. вибірові компоненти підсилені мовним блоком, можливістю вибору німецької, або французької мови. Зміни, що відбулись в ОП 2021 р. щодо відповідності предметній області туризму, є позитивними, але цього недостатньо і слід продовжувати фокусувати інші ОК, особливо ВК на галузі туризму.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Формування індивідуальної освітньої траєкторії відбувається в МНАУ шляхом вільного вибору здобувачами освітніх компонентів та самостійним обранням місця проходження виробничої практики з організації туристичного обслуговування. Ознайомившись на сайті ЗВО у розділі «Нормативні документи» з Положенням про порядок реалізації права на вибір навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти у МНАУ (<http://surl.li/arpmp>) ЕГ пересвідчилася в наявності передбаченої процедури формування здобувачами індивідуальної освітньої траєкторії. Встановлено, що ЗВО забезпечує вибір вибірових дисциплін в обсязі, що становить не менше 25% від загальної кількості кредитів ЄКТС. У НП 2020, 2021 років передбачений вибір вибірових дисциплін у 1 та 2 семестрах, тобто на першому році навчання: 1 семестр – 2 ВК; 2 семестр – 2 ВК. Здобувачі стверджували, що вибір робився ними на першому році навчання на наступний навчальний рік, а на Резервній Зустрічі була отримана інформація, що навчальний план складений вірно. Під час Зустрічі з були отримані задовільні відповіді, які підтверджують розуміння здобувачами процедури реалізації механізму вибіровості, проте у який час здобувачі вибирали дисципліни на 1-й курс та чи відрізнявся чийсь вибір від решти отримати чітку відповідь не вдалось. Вибір здійснюється за допомогою паперової заяви з дисциплін рекомендованих ОПП. На момент проведення акредитаційної експертизи студенти не мали можливості здійснювати вибір з інших ОП, або освітніх рівнів. Надані ЕГ індивідуальні навчальні плани здобувачів першого та другого років навчання засвідчують наявність вибірових дисциплін у 1-му та 2-му семестрах. У індивідуальних планах здобувачів 2-го року навчання у 1-му та 2-му семестрах вибрано по 3 дисципліни, що не відповідає наданим ОПП та НП 2020 р., при цьому обрані вибірові дисципліни однакові у здобувачів по всім семестрам. У індивідуальних планах здобувачів 1-го року навчання у 1-му семестрі обрано 3 дисципліни, у 2-му обрано 2 дисципліни, що не відповідає наданим ОПП та НП 2021 р., при цьому обрані вибірові дисципліни також однакові по всім семестрам, а вибір на 3-й та 4-й семестри не відображений. Гарант надала пояснення, чому обрана саме така модель вибіровості, щодо відображення вибору та чому виникла розбіжність у кількості обраних ВК.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

ОПП та НП передбачають практичну підготовку здобувачів, яка дозволяє здобути компетентності та результати навчання, необхідні для подальшої професійної діяльності (ОК19: ЗК2, ЗК7, ФК10, ФК11, ПРН8, ПРН9; ОК20: ЗК2, ФК1, ФК5-7, ФК9, ФК11, ПРН1-10, ПРН12, ПРН16-18). Практична підготовка у МНАУ регулюється Положенням про проведення практик студентів у МНАУ (<http://surl.li/anhzw>) та Положенням про проведення практики та стажування студентів МНАУ за кордоном (<http://surl.li/bjvtt>). На ОПП передбачена навчальна практика з інформаційних систем та технологій (2 сем., 4,0 кредита ЄКТС) та виробнича практика з організації туристичного обслуговування (4 сем., 4,0 кредита ЄКТС). У МНАУ навчальна практика з інформаційних систем та технологій є традиційною і для інших ОПП. До особливостей ОПП відносяться підготовка фахівців для сфери зеленого, екологічного та активного туризму, розвиток у здобувачів навичок з організації туристичної діяльності та особливостей обслуговування туристів в умовах виробництва: базах практик та структурному підрозділі університету (Навчально-науково-практичний центр). Враховуючи, що інформаційні системи і технології, як ОК вивчається протягом двох семестрів та відсутність на час проходження практики спеціалізованого програмного забезпечення, відповіді студентів, очевидно що пройдена здобувачами навчальна практика є продовженням вивчення однойменної ОК, та не відповідає особливостям ОПП. Розвиток у здобувачів навичок з організації туристичної діяльності та особливостей обслуговування туристів в умовах виробництва забезпечує виробнича практика на базах практик. Практичні навички на базі структурного підрозділу МНАУ (Навчально-науково-практичний центр) здобувачі ОПП першого та другого року навчання отримали під час екскурсії 16 вересня 2021 р. по туристичному

маршруту «Солодкий шлях» (<http://surl.li/apvtj>). Розроблений маршрут відповідає особливостям ОПП та складається з трьох локацій МНАУ (лавандове поле, навчально-виробнича пасіка, зона аероапіоздоровлення). Виробнича практика фактично ще не відбулася, але є розроблені методичні вказівки відповідають особливостям ОПП, дозволяють досягнути заявлених ПРН та сформований реєстр баз практик (ТОВ фірма туристична «Хан-Тенгри», Спортивно-розважальний центр «Істоки», ТА «JoinUp! To travel», Відокремлений підрозділ громадської організації «Федерація спортивного туризму України» в Миколаївській обл., Комунальний заклад «Миколаївський обласний Центр національно-патріотичного виховання, туризму та краєзнавства учнівської молоді» Миколаївської обласної ради, Агентство ІТ екскурсій «Mykolaiv Look city», Миколаївське обласне бюро з туризму, ТОВ «Meili Tour», Миколаївський обласний краєзнавчий музей). Під час Зустрічі 8 роботодавці підтвердили інтерес до проходження виробничої практики здобувачами ОПП на їх базі та готовність передати практичний досвід.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

На думку стейкхолдерів важливими соціальними навичками, які повинні набувати здобувачі та потребують додаткового розвитку, є вміння спілкуватись, розуміння специфіки обслуговування, вільне володіння іноземними мовами. ОПП має освітні компоненти, які передбачають отримання саме таких соціальних навичок, цьому сприяє й проведення занять з використанням різних методів та форм навчання (наприклад, з дисциплін Організація екскурсійної діяльності, Міжкультурні комунікації, Технологія і організація туристичного обслуговування). Здобувачі освіти даної ОПП мають можливість приймати участь у різних заходах, а саме: творчих конкурсах, конкурсах студентської самодіяльності, у спортивних заходах, громадській діяльності, про що було зазначено представниками студентського самоврядування на Зустрічі 4.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Відповідний професійний стандарт відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

У МНАУ традиційною є тривалість осіннього семестру 15 тижнів, а весняного – 20 тижнів. Для ОПП тривалість семестрів: 1-й 15 тижнів, 2-й 20 тижнів, 3-й 15 тижнів, 4-й 14 тижнів. Відповідно до навчального плану 2020 р. загальний обсяг програми складає 3600 год., з яких 1914 год. аудиторне навантаження, 1686 год. самостійна робота, 240 год. практична підготовка, 90 год. підсумкова атестація. Відповідно до навчального плану 2021 р. загальний обсяг програми складає 3600 годин, з яких 1912 год. аудиторне навантаження, 1688 год. самостійна робота, 240 год. практична підготовка, 90 год. підсумкова атестація. Аудиторне навантаження здобувачів ОПП у кожному семестрі навчання складає по 30 годин на тиждень. Відповідно до наданих індивідуальних планів здобувачів та співставивши з навчальними планами, фактичне аудиторне навантаження у 1-му семестрі становить 38 годин на тиждень, що пояснюється виявленими неточностями у ОПП, НП та індивідуальних планах здобувачів. В МНАУ від 25 лютого 2020 року діє «Положення про порядок розроблення, затвердження, моніторинг та перегляд освітніх програм у МНАУ» (<http://surl.li/apmrh>). У п. 1.3 згадуються Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджені МОНУ, у п. 3.5 є вимога до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти. Але аналіз ОПП показав, що в її структурі відсутні вимоги до системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти та перелік нормативних документів, на яких базується розробка ОПП, тому виявлені розбіжності свідчать про відсутність або недовірність контролю зі сторони структурного підрозділу, що опікується організацією освітнього процесу. Практично всі ОК мають 50% аудиторного навантаження, чого вистачає для досягнення цілей та формування результатів навчання. В таблиці 1 Відомостей самооцінювання завантажені не робочі програми, а силасуби ОК, що ускладнює розуміння передбачуваного обсягу самостійної роботи здобувача освіти. Опитування здобувачів освіти (<http://surl.li/blpqf>) не містить питань щодо їх фактичного навантаження у співвідношенні з обсягом окремих освітніх компонентів за ОП. Під час Зустрічі 3 та Резервної зустрічі не було отримано зауважень стосовно перевантаження здобувачів під час навчання, вони підтвердили свій рівень задоволення від співвідношення фактичного навантаження та обсягу окремих освітніх компонентів за ОПП.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Дуальна форма освіти не передбачена, але 26.02.2019 Вченою радою ухвалено Положенням про порядок організації та проведення дуального навчання у МНАУ (<http://surl.li/apmrk>).

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Здобувачі отримують практичні навички, що відповідають особливостям освітньої програми на базі Навчально-науково-практичного центру МНАУ під час екскурсії по лавандовому полю, навчально-виробничій пасіці та зоні аероапіоздоравливання.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Скорочена гуманітарна складова ОПП, присутня ОК, якій зі слів роботодавців було присвоєно недостатню кількість кредитів, тому необхідно збільшити кредитність мовних обов'язкових компонент. Процедура вибору дисциплін за ОПП не забезпечує можливості для здобувачів освіти, які навчаються у малокомплектних групах, формувати власну траєкторію навчання. ЕГ рекомендує для освітніх програм по спеціальності 242 «Туризм» у МНАУ організувати вивчення вибіркових дисциплін у змішаних групах по різних рівнях вищої освіти та доповнити перелік вибіркових компонент ОПП спираючись на побажання, висловлені роботодавцями. Освітню програму та навчальний план необхідно доопрацювати, врегулювавши питання по кількості вибіркових дисциплін по семестрам навчання, компонуванню блоків вибіркових дисциплін, що формуватимуть компетенції саме у галузі туризму, логічних зв'язків між обов'язковими та вибірковими компонентами. Навчальна практика не враховує заявлену особливість освітньої програми, проходить без спеціалізованого програмного забезпечення і фактично є продовженням вивчення одноіменної освітньої компоненти. Не проводяться опитування здобувачів освіти, чи інше вивчення їх думки щодо фактичного навантаження у співвідношенні з обсягом окремих освітніх компонентів за ОПП. ЕГ рекомендує проводити такі опитування з метою можливого корегування фактичного навантаження здобувачів освіти за окремими освітніми компонентами та в цілому.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Освітня програма потребує внесення корегувань. Структура і зміст ОПП значною мірою узгоджується з підкритеріями 2.1., 2.3, 2.6, 2.8, 2.9. ОПП відповідає нормативним показникам обсягу (у рамках ЄКТС) та спрямована на формування компетентностей, необхідних у практичній діяльності в сфері туризму, студенти мають можливість формувати власну траєкторію навчання. ОПП відповідає Критерію 2, але з недоліками, які не є суттєвими

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому до МНАУ на навчання для здобуття вищої освіти в 2021 р. на сайті ЗВО відсутні. Правила прийому до МНАУ на навчання для здобуття вищої освіти в 2022 р. (<http://surl.li/bjvua>) розроблені Приймальною комісією МНАУ відповідно до Умов прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2022 р., затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 13 жовтня 2021 р. №1098. До цих Правил на сайті приймальної комісії МНАУ у розділі «Правила прийому» (<http://surl.li/anibk>) розміщене посилання на Умови прийому для здобуття вищої освіти 2021 р. (<http://surl.li/seof>), затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 15 жовтня 2020 р. №1274, а не на Умови прийому для здобуття вищої освіти 2022 р. (<http://surl.li/arkwv>). Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими і не містять дискримінаційних положень. Приймальна комісія МНАУ діє згідно з положеннями про Приймальну комісію МНАУ, затвердженим вченою радою відповідно до Положення про приймальну комісію (<http://surl.li/bjvug>), затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 15 жовтня 2015 р. №1085, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 04 листопада 2015 р. за №1353/27798. Положення про приймальну комісію оприлюднено на офіційному вебсайті ЗВО (<https://cutt.ly/zPjStrh>). Ним же регулюється діяльність апеляційної комісії МНАУ та розроблене Положення про апеляційні комісії МНАУ (<https://cutt.ly/rPjSd8G>), затверджене наказом ректора від 31.05.2017 №104/1-0. У розділі «Нормативні документи» оприлюднюються всі рішення Приймальної комісії з 2018 по 2022 рр. (<https://cutt.ly/PPjSWt7>), що свідчить про щорічне оновлення інформації, необхідної абітурієнтам під час вступної компанії. МНАУ здійснює активну профорієнтаційну роботу, проводячи День відкритих дверей (онлайн)

(<https://cutt.ly/OPjSY09>), залучаючи студентське самоврядування до роз'яснювальної роботи, діє Профорієнтаційний онлайн-центр (<https://cutt.ly/ZPjSOmo>).

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Для вступу подаються сертифікати ЗНО лише із двох предметів (перший – українська мова або українська мова та література – обов'язково, а другий – за вибором (Математика або Історія України, або Іноземна мова, або Біологія, або Географія, або Фізика, або Хімія). Під час вступу на освітній ступінь «молодшого бакалавра» враховуються додаткові конкурсні бали за успішне закінчення підготовчих курсів (до 10 балів) та участь в олімпіаді для вступників до закладів вищої освіти (до 20 балів), які проводить МНАУ. Під час інтерв'ю відповідальний секретар приймальної комісії повідомив, що вибір сертифікатів ЗНО для вступу на ОП враховує всі можливі варіанти подачі вступниками сертифікатів задля збільшення чисельності вступників. Сертифікати ЗНО за вибором всі, окрім «Фізика», пов'язані із загальними та фаховими компетентностями і результатами, передбаченими ОПП. Враховую зазначену в ОПП особливість, подання сертифікату ЗНО з Фізики є невідповідним.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО здійснюється через Положення про організацію освітнього процесу у МНАУ (<https://cutt.ly/4PjGFvb>), Положення про порядок перезарахування результатів навчання у МНАУ (<https://cutt.ly/rPjGHsB>), Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність у МНАУ (<https://cutt.ly/fPjGKOM>), Положення про комісію з визнання здобутих в освітніх установах ступенів вищої освіти та наукових ступенів у МНАУ (<https://cutt.ly/YPjGCJ6>). Усі зазначені документи розміщені у вільному доступі на сайті ЗВО (<https://cutt.ly/MPjGNzh>), що свідчить про прозорість механізму реалізації академічної мобільності в ЗВО. На сайті Науково-дослідного центру міжнародного співробітництва і правового забезпечення МНАУ (<https://cutt.ly/mPjDdwo>) здобувачі ОПП отримати інформацію про можливості академічної мобільності можуть частково, оскільки у розділі «Студенту» дається інформація для пошуку стипендій на навчання за кордоном та по проходженню закордонних практик. Відсутня інформація про мовне стажування, навчально-наукове стажування, практики для спеціальності 242 «Туризм», літні та інші школи. МНАУ підтримує ділові стосунки з провідними закладами вищої освіти багатьох країн світу: Польщі, Великої Британії, Ірландії, США, Франції, Угорщини, Данії, Чехії, Китаю та іншими (<https://cutt.ly/9PjDhLF>). Індивідуальне консультування про можливості академічної мобільності здобувачі можуть отримати у начальника центру міжнародного співробітництва та правового забезпечення, або через форму зворотнього зв'язку (<https://cutt.ly/rPjFvEz>), або через сторінку у соцмережі Фб (<https://cutt.ly/bPjFmIP>). Під час Зустрічі 7 була отримана інформація про пошук можливостей академічної мобільності для здобувачів ОПП, зокрема з фінляндським коледжем Sedu, Seinäjoki (<https://cutt.ly/4PjFReq>). Під час інтерв'ю здобувачі ОП показали обізнаність щодо академічної мобільності, але ніхто не подавав заявки для участі в таких програмах. Випадків визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО на ОПП ще не було, але такі практики вже були на інших ОП. Визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності проводиться на підставі порівняння навчальних програм відповідного напрямку підготовки (спеціальності) та академічної довідки, яку надає учасник академічної мобільності: обов'язкові дисципліни перезараховуються: повністю - на основі співпадіння заявлених результатів навчання і порівнюваної кількості кредитів ЄКТС (відмінність не більш як на 25%); частково - у тій частці кредитів, що відповідає результатам навчання, які співпадають; за потребою, асиметрично - кілька дисциплін з меншою кількістю кредитів замість однієї багатокредитної і навпаки; дисципліни вільного вибору, які не впливають на присвоєння кваліфікації, можуть бути перезараховані замість будь-яких дисциплін закладу-партнера того самого рівня повністю без обмежень.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

В МНАУ не прийняте положення, яке б врегулювало правила визнання результатів, отриманих у неформальній освіті, проект обговорення такого документу не оприлюднений на сайті ЗВО. Механізм визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті у МНАУ складається з: Положення про порядок перезарахування результатів навчання у МНАУ (<https://cutt.ly/hPjFGz3>), що містить розділ з «Реалізація підходів з неформальної освіти». Зазначається, що неформальна освіта є доповненням до вже здобутих знань та вмінь на різних рівнях вищої освіти, дається її визначення, що може охоплювати, але не прописаний алгоритм перезарахування результатів навчання, здобутих у неформальній освіті. На Резервній зустрічі була отримана інформація, що ЗВО немає труднощів з визнанням результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, а як саме їх враховувати визначає кожний викладач у силадах та робочій програмі. У загальних положеннях Положення про силабуси навчальних дисциплін МНАУ (<https://cutt.ly/uPjFKoH>) дається тільки визначення неформального навчання; у Положенні про порядок розробки та затвердження робочих програм з навчальних дисциплін у МНАУ (<https://cutt.ly/aPjF1EX>)

немає згадки про неформальну освіту і не передбачено її результати враховувати у рейтинговій оцінці з дисципліни. Під час зустрічей ЕГ стало відомо про те, що здобувачі ОПП розуміють поняття неформальної освіти, на ОПП існує практика визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті на рівні перезарахування окремих тем з ОК Інформаційні системи та технології, Основи туризмознавства.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Правила прийому до МНАУ є чіткими і зрозумілими та не містять дискримінаційних положень. Під час прийому на навчання правила дотримуються. Наявні та доступні усі документи, що регулюють порядок визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, зокрема під час академічної мобільності. Широкий перелік закордонних партнерів університету.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Відсутнє окреме нормативне регулювання визнання неформальної освіти у МНАУ, відсутній алгоритм нарахування балів для розрахунку рейтингової оцінки з дисципліни з врахуванням результатів неформальної освіти. Вибір сертифікатів ЗНО для вступу на ОП враховує всі можливі варіанти подачі вступниками сертифікатів задля збільшення чисельності вступників, але не враховує зазначену в ОПП особливість. ЕГ рекомендує впорядкувати визнання неформальної освіти у МНАУ, розробивши алгоритм нарахування балів за участь у неформальній освіті.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Наявність, доступність, прозорість та дієвість низки документів і положень щодо вступної кампанії ЗВО і визнання результатів навчання, в МНАУ відрегульовані чітко, усі документи представлені у вільному доступі, мають роз'яснення з даних питань та відповідають чинному законодавству. Відсутність практики застосування правил визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО на ОП «Туризм» підготовки здобувачів початкового рівня (короткий цикл) вищої освіти за спеціальністю 242 Туризм через пасивність здобувачів за ОП не є суттєвим недоліком.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Форми та методи навчання і викладання на ОП «Туризм» задекларовані в Положеннях про організацію освітнього процесу <http://surl.li/anigx>, вибір навчальних дисциплін <http://surl.li/apmpo> Про організацію інклюзивного навчання (<http://surl.li/apmpv>), організацію вдосконалення самостійної роботи (<http://surl.li/apmpp>), порядок оцінювання (<http://surl.li/apnsm>), порядок поновлення (<http://surl.li/bkagv>), академічну мобільність (<http://surl.li/aiyve>), перезарахування результатів (<http://surl.li/anica>), які розміщені на сайті у вільному доступі та здобувачі підтвердили, що орієнтуються у їх наявності. Це сприяє досягненню заявлених цілей та ПР та відповідає студентоцентрованому підходу. Відповідно до Матриці відповідності ... і комунікацій у фокус-групах, вважаємо, що переважає студентоцентрований підхід, відповідно до якого використовуються різні форми лекцій із використанням мультимедійного обладнання (продемонстровано під час огляду МТБ), практичних занять, самостійної роботи, зокрема проблемні лекції, творчі завдання, захисти звітів, презентацій, семінари-дискусії, індивідуальні роботи. В навчальному процесі паралельно із традиційними, використовуються новітні та неформальні методи викладання: залучення здобувачів даної ОП у минулому н.р. до проєкту у форматі кейс-стаді "Skills Up" для розвитку територіальної громади на тему "Розвиток туристичного потенціалу Диканьки", про що підтверджували й НПП та здобувачі, ситуаційні завдання, дискусії, заняття у формі брейн-рингу (Правові основи туристичної діяльності), тренінги, ділові ігри (Основи екскурсійної діяльності), залучення здобувачів цієї ОП до онлайн курсів на платформі Прометеус, використання системи ПППН (позиція–пояснення–приклад–наслідок) (Основи Туризмознавства), використання авторської гри «Мандрівка Миколаєвом», на основі якої здобувачі розробляють туристичні маршрути та участь у розробці аудіогідів «Грецькі адреси Миколаєва», аналіз досвіду відомих екскурсоводів (Основи

екскурсо) та участь здобувачів у науковому гуртку Туризм і гостинність. Для здобувачів представлено роз'яснення щодо навчального процесу на сайті (<http://surl.li/bkagy>). Однією з форм навчання є дистанційна платформа Moodle (<https://moodle.mnau.edu.ua/>), сторінка для здобувачів даної ОП (<http://surl.li/bkaha>). Реалізація принципів академічної свободи полягає в можливості НПП наповнювати зміст дисциплін, вносити зміни в робочі програми, обирати методи навчання задля ефективного засвоєння знань, проводити заняття із застосуванням сучасних технологій, обирати самостійну форму опрацювання окремих тем. Академічна свобода здобувачів досягається шляхом опитування, спілкування з НПП на різних месенджерах і платформах, надання їм права формування ІОТ. ЕГ за результатами інтерв'ювання констатує задоволеність здобувачів методами навчання, а також врахування їх думки щодо проблемних ситуацій, наявності неформального спілкування з викладачами.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

В ході інтерв'ювання виявлено, що усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання. Зокрема для здобувачів на сайті представлено роз'яснення щодо освітнього процесу <http://surl.li/bkagy>. У ході інтерв'ювання з здобувачами виявлено що їм повідомляється процедура викладання дисципліни, поточного та підсумкового оцінювання. Здобувачі інформовані щодо необхідності використання силабусів у освітньому процесі, силабуси усіх ОК представлені на сайті у розділі даної ОП <http://surl.li/apzta>. Відмічаємо, уніфікованість силабусів та їх розроблення відповідно до Положення про силабуси (<http://surl.li/anici>). Комунікації зі здобувачами, представниками студентського самоврядування та результати опитування здобувачів (<http://surl.li/apzsg>) засвідчують надання доступної і зрозумілої інформації про ОП. Щодо інформування здобувачів про вибіркові дисципліни, то здійснюються їх презентування, зокрема онлайн презентація для здобувачів 1-го та 2-го курсів даної ОП, які будуть вивчатися у II семестрі 2021-2022 н.р. <http://surl.li/apsow>

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

В цілому МНАУ забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітніх програм. При спілкуванні із здобувачами вони засвідчили про можливості підготовки тез на конференції (здобувачі Андрушкевич Т., Матвієнко С.), участі у науковому гуртку «Туризм та гостинність» та наукових проектах зокрема (кейс-стаді проекту Диканька). Також відзначаємо представлення в цьому навчальному році на Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт за спеціальністю «Туризм» спільного дослідження здобувачки даної ОП Марцун М. та здобувача іншого ЗВО (Уманського університету імені Павла Тичини); участь у V Міжнародній науковій конференції "Історико-краєзнавчі дослідження: традиції та інновації" (м. Суми) здобувачки Матвієнко С. (https://www.instagram.com/p/CZg1YFKsu5z/?utm_medium=copy_link). Також ЕГ з'ясовано, що студенти мають змогу публікувати результати наукових досліджень у студентському науковому Віснику (<http://surl.li/apnhk>), брати участь у науково-творчому товаристві молодих науковців (<http://surl.li/apnhq>), міжнародних проектах відповідно до положення про академічну мобільність (<https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/educational-process/272.pdf>) про що ними також було засвідчено. В цілому за окремими ОК (ОК Екологія, Основи туризмознавства, Організація екскурсійної діяльності, Основи готельно-ресторанного бізнесу, Технологія і організація туристичного обслуговування) методи навчання, що засновані на дослідженнях (творчі завдання, проекти, аналітичні есе, ділові ігри) імplementовані в освітній процес

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

В процесі роботи ЕГ комісії було з'ясовано, що викладачі оновлюють зміст освітніх компонентів із врахуванням наукових досліджень, зокрема й власних, змін на ринку туристичних послуг, досягнень і сучасних практик у сфері туризму, врахування зарубіжного стажування. Усі викладачі, що забезпечують ОП протягом останніх 5 років пройшли стажування за результатами яких також відбуваються оновлення ОК та публікують статті у фахових виданнях, зокрема за результатами стажування НПП удосконалено методи викладання ОК «Інформаційні системи та технології» через застосування складових діджиталізації, ОК «Екологія» щодо використання можливостей хмарних сервісів на прикладі Google Meet Google Classroom, посилено змістовне наповнення ОК «Спеціалізований туризм» щодо теми бізнес-туризму, «Основи музеєзнавства» та «Історія та культура України» – посилено аспектами краєзнавства, ОК Основи туризмознавства в рамках теми Нормативно-правова основа туристичної діяльності аспектами Safetravels. Імplementовано результати наукових досліджень в ОК Географія туризму (Павлюк С. І., Нікончук Н.В. Перспективи розвитку зеленого туризму для регіонального туристичного ринку), ОК Міжкультурні комунікації (Тищенко С.І. Етика ділового спілкування в менеджменті масових комунікацій). Окрім того, гарантом та НПП повідомлено, що оновлення змісту ОК відбувається щорічно. Зокрема перелік літературних джерел представлений по ОК у силабусах вказує на перевагу видань виданих в останні роки, зокрема й 2020 та 2021.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

МНАУ має широкі академічні міжнародні зв'язки. В МНАУ діє Науково-дослідний центр міжнародного співробітництва і правового забезпечення (<https://int.mnau.edu.ua/>), який відповідно до Положення <https://bit.ly/3GYWBKq> регулює усі питання міжнародної співпраці. Університет підтримує ділові стосунки з провідними закладами вищої освіти багатьох країн світу: Польщі, Великої Британії, Ірландії, США, Франції, Угорщини, Данії, Чехії, Китаю та іншими <https://bit.ly/3gRG7sG> Найвним є доступ здобувачів та викладачів до МНМБД Scopus, WoS зокрема з бібліотеки МНАУ <https://bit.ly/3rSxXGV>. Для здобувачів надана інформація про стипендійні програми (<https://bit.ly/3GYgj8Q>) практику за кордоном (<https://bit.ly/3I2vvmU>), та інформація для здобувачів даної ОП про академічну мобільність <https://int.mnau.edu.ua/programs/>, для НПП грантові програми <https://bit.ly/3GYgj8Q>. На сайті представлено інформацію про Інтегрованість наукової (науково-технічної) діяльності факультету у світовий освітньо-науковий простір <https://bit.ly/3rSyetr>. Підтвердженням міжнародної діяльності можна вважати зустріч НПП випускової кафедри з представниками Федерації «Обміни Франція – Україна» <https://bit.ly/3HX1p4f> щодо організації перебувань та стажувань у Франції для студентів, викладачів; здобувачі даної ОП 25-29 жовтня 2021 брали участь у Міжнародному онлайн форумі «Туризм 2021: нові можливості та перспективи» <https://bit.ly/34PjowH>. Проте, у зв'язку із нетривалим терміном реалізації ОП Туризм такі взаємовідносини є не досить напрацьованими та потребують розвитку. Окремі НПП задіяні до міжнародних проєктів – Волосюк (Erasmus+ Miletus, 2016-2019 (<https://miletus.mnau.edu.ua/>), Gigital Modernization of Lecturing in Ukrainian Agricultural Universities, DAAD Project № 57514792, 2020-2022), Глумакова – Член Міжнародних організацій викладачів англійської мови TESOL, IA TEFL з 2019 р., Гаврилова – коуч супроводження в рамках Грузино-Україно-Болгарського проєкту «Туризм, спадщина та творчість» («Tourism, heritage and creativity» THC). № BSB1130, 2021р.).

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Дотримання студентоцентричного підходу в реалізації ОП. Доступність силабусів для здобувачів з ОК. Наявність системи процедурних документів щодо організації освітнього процесу. Функціонування наукового гуртка Туризм та гостинність. Наявність потужної МТБ для реалізації можливостей викладання та навчання та інформаційної підтримки. Участь здобувачів даної ОП у окремих локальних наукових проєктах (зокрема проєкт щодо промоції туристичної дестинації Диканька), навчання здобувачів на платформі Прометеус).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Активізувати залученість здобувачів до наукової та міжнародної діяльності. Впроваджувати виконання наукових проєктів на замовлення стейкхолдерів та їх імплементацію, організувати семінари для НПП щодо інноваційних методів навчання та викладання. Посилити впровадження сучасних практик та наукових досягнень у освітній процес і ознайомлення здобувачів із світовими науковими та практичними здобутками в сфері туризму

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Загалом ОП відповідає даному критерію (із незначними недоліками) оскільки форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у ОП цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу, учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах ОК зокрема через уніфіковані силабуси у вільному доступі, відбувається оновлення змісту ОК

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Ознайомлення з Положенням про порядок оцінювання здобувачів вищої освіти у МНАУ (<http://surl.li/apnsm>), Положенням про організацію освітнього процесу у МНАУ (<http://surl.li/anigx>), Положенням про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії з проведення атестації здобувачів вищої освіти у МНАУ (<http://surl.li/apnsq>), Методичними рекомендаціями з підготовки до підсумкової атестації здобувачів вищої освіти (<http://surl.li/aqofl>), Положенням про порядок розробки та затвердження робочих програм з навчальних дисциплін у МНАУ (<http://surl.li/anich>), Положенням про силабуси навчальних дисциплін у МНАУ (<http://surl.li/anici>), Положенням про вирішення конфліктних ситуацій у МНАУ (<http://surl.li/apvhs>), Положення про систему забезпечення якості освітньої діяльності у МНАУ (<https://cutt.ly/vPjGrzr>), а також проведені зустрічі засвідчили, що контрольні заходи та критерії їх оцінювання є чіткими, зрозумілими, валідними та заздалегідь оприлюдненими. Поточний та підсумковий контроль здійснюється із встановленою відповідно до графіку навчального процесу (<https://cutt.ly/wPjGuek>) та робочих програм навчальних дисциплін періодичністю, що підтвердили на зустрічах із ЕГ студенти й викладачі. Форми здійснення контрольних заходів є різноманітними, заздалегідь обумовленими, з визначеними чіткими критеріями оцінки та зрозумілими для студентів. В Положенні про порядок оцінювання здобувачів вищої освіти у МНАУ (<http://surl.li/apnsm>) зазначено, що контрольні заходи представлені діагностичним, поточним і підсумковим контролем. В умовах карантинних обмежень навчання відбувається через онлайн-сервіс відеозв'язку МНАУ, який вбудований в СДН Moodle, контрольні заходи здійснюються дистанційно за допомогою Moodle (<https://moodle.mnau.edu.ua/>). Критерії оцінювання та контрольні заходи є заздалегідь оприлюдненими та описаними у силабусах ОК, які розміщені у віртуальному навчальному середовищі, повідомляються НПП на першому занятті. Загальне оцінювання навчальних досягнень з кожної ОК здійснюється за 100-бальною накопичувальною системою, оцінка (бали) фіксується у Журналі обліку роботи викладача, який ведеться тільки у паперовій формі. Результати поточного контролю повідомляє студентам викладач, а результати підсумкового контролю здобувачі дізнаються з індивідуальних паперових планів. НПП на Зустрічі 2 підтвердили варіативність контрольних заходів, здобувачі на Зустрічі 3 повідомили, що викладачі надають роз'яснення щодо критеріїв оцінювання і саме тому здобувачі чітко їх розуміють.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт вищої освіти відсутній. Гарант ОП зазначила, що при формуванні даної ОП та визначенні форми атестації керувались нормами закону України «Про вищу освіту», іншими нормативними актами з питань освіти. Порядок атестації здобувачів вищої освіти, формування та організація роботи екзаменаційних комісій в ЗВО визначені у Положенні про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії з проведення атестації здобувачів вищої освіти у МНАУ (<http://surl.li/apnsq>), Методичних рекомендаціях з підготовки до підсумкової атестації здобувачів вищої освіти (<http://surl.li/aqofl>). Комплекс екзаменаційних матеріалів (пакетів завдань) з варіантами завдань, критеріями оцінювання щорічно розробляється випусковими кафедрами і затверджується на засіданні кафедри. Підготовлені завдання узагальнюються деканатом й формуються у пакет завдань, який розглядається на вченій раді факультету, затверджується першим проректором. Пакет завдань після затвердження надається здобувачам вищої освіти для підготовки до атестації. Для підготовки до атестації здобувачі вищої освіти використовують Методичні рекомендації з підготовки до підсумкової атестації здобувачів вищої освіти (<http://surl.li/aqofl>), методичні рекомендації з навчальних дисциплін, отримують консультації від НПП, працюють у Moodle.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Аналіз Положення про порядок оцінювання здобувачів вищої освіти у МНАУ (<http://surl.li/apnsm>), Положення про організацію освітнього процесу у МНАУ (<http://surl.li/anigx>), Положення про порядок розробки та затвердження робочих програм з навчальних дисциплін у МНАУ (<http://surl.li/anich>), Положення про силабуси навчальних дисциплін у МНАУ (<http://surl.li/anici>), Положення про вирішення конфліктних ситуацій у МНАУ (<http://surl.li/apvhs>), Положення про систему забезпечення якості освітньої діяльності у МНАУ (<https://cutt.ly/5PjGr5B>), Положенням про вдосконалення організації самостійної роботи студентів в МНАУ (<http://surl.li/armpp>), Кодекс академічної доброчесності у МНАУ (<https://cutt.ly/mPjGfts>), Положення про вирішення конфліктних ситуацій у МНАУ (<http://surl.li/apvhs>), робочих програм та силабусів засвідчив, що правила проведення контрольних заходів є чіткими, зрозумілими, доступними для всіх учасників освітнього процесу та гарантують забезпечення об'єктивності екзаменаторів, передбачаючи процедуру оскарження їх результатів. Комісія з врегулювання конфліктних ситуацій є постійно діючим робочим органом МНАУ, відповідає за поширення інформації про процедури врегулювання конфліктних ситуацій, попередження конфліктних ситуацій отримує і розглядає скарги у випадках виникнення конфліктних ситуацій. В МНАУ передбачено формальний та неформальний шляхи реагування на випадки виникнення конфліктних ситуацій. При можливості, сторони заохочуються вирішувати ситуацію, що склалась, неформальним шляхом. До неформального вирішення конфліктних ситуацій залучаються куратори академічних груп та студентське самоврядування. Якщо шляхом неформальної процедури не досягнуто спільного рішення, то не довше 30 днів відбуваються отримання додаткової інформації, розгляд скарги та приймається остаточне рішення, до формальної процедури залучаються всі рівні управління МНАУ. Всі учасники Зустрічі 3 вважають, що оцінювання результатів навчання є об'єктивним,

процедури врегулювання конфлікту інтересів та порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження є чіткими і зрозумілими. Також спілкування зі студентами та представниками студентського самоврядування підтвердило обізнаність здобувачів вищої освіти з правилами проведення контрольних заходів та порядком оскарження їх результатів і вирішення конфліктних ситуацій. Спілкування ЕГ з відповідними фокус-групами показало, що встановлених правил проведення контрольних заходів під час реалізації ОПП дотримуються усі учасники освітнього процесу; фактів оскарження результатів контрольних заходів та їх повторного проходження за даною ОПП не було.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Вченою радою МНАУ ухвалено Кодекс академічної доброчесності у МНАУ (<https://cutt.ly/rPjGkWm>), Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату у МНАУ (<https://cutt.ly/JPjGzCl>), якими унормована реакція ЗВО на порушення академічної доброчесності всіма учасниками освітнього процесу. ОПП не передбачає виконання кваліфікаційних робіт, жодні роботи здобувачів на плагіат не перевіряються. У в Інституційному репозитарії МНАУ з 2021 року розміщуються кваліфікаційні роботи виконані по іншим ОПП (<https://cutt.ly/jPjGvpI>). У МНАУ проходять перевірку на плагіат дипломні роботи (проекти) здобувачів всіх рівнів та форм навчання, науково-методичні та наукові роботи співробітників та аспірантів, докторантів. За допомогою Unicheck перевіряються автореферати та дисертації, бакалаврські та магістерські дипломні роботи, монографії та рукописи наукових статей, підручників, навчальних посібників. Роботи здобувачів інших ОПП перевіряються також за допомогою безкоштовної перевірки на плагіат сервісом Advego Plagiat. На сайті бібліотеки МНАУ створено інтерактивний розділ «Академічна доброчесність», який ознайомлює з принципами академічної доброчесності та практиками формування академічної культури відповідно до світових норм (<https://cutt.ly/wPjGmFc>). У МНАУ створена група сприяння академічній доброчесності (<https://cutt.ly/GPjGW9o>), до якої від здобувачів входить магістр 1-го року навчання. Група є дорадчим органом, наділяється правом приймати і розглядати заяви щодо порушення Кодексу академічної доброчесності у МНАУ та надавати пропозиції щодо розв'язання ситуації, яка стала предметом розгляду. Питання ЕГ до здобувачів ОПП стосовно поняття «академічна доброчесність» не викликало в них жодних труднощів, але не змогли назвати жодного з виконаних ними завдань, які б перевірялись на плагіат. Фактів порушення академічної доброчесності на всіх визначених програмою експертизи зустрічах із ЕГ озвучено не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Контрольні заходи та критерії їх оцінювання є чіткими, зрозумілими, валідними та заздалегідь оприлюдненими. Онлайн-сервіс відеозв'язку МНАУ дозволяє без обмежень часу та кількості учасників, без розсилання посилань та даних для входу проводити онлайн-лекції, практичні заняття в сервісі, вбудованому в СДН Moodle з вільним доступом для здобувачів МНАУ.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Облік успішності ведеться тільки у паперовій формі, тому рекомендуємо розміщувати інформацію щодо контрольних заходів та оцінювання у віртуальному навчальному середовищі, до якого будь-який студент має безперешкодний доступ. ЕГ встановила відсутність перевірки робіт здобувачів ОПП на антиплагіат, тому рекомендуємо проектній групі визначитись, по яким ОК індивідуальні завдання здобувачів ОПП будуть перевірятись доступними безкоштовними сервісами перевірки на плагіат. Завдяки цьому здобувачі отримують не тільки теоретичні, а й практичні навички з оригінального виконання робіт

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Облік успішності ведеться тільки у паперовій формі, тому рекомендуємо розміщувати інформацію щодо контрольних заходів та оцінювання у віртуальному навчальному середовищі, до якого будь-який студент має

безперешкодний доступ. ЕГ встановила відсутність перевірки робіт здобувачів ОПП на антиплагіат, тому рекомендуємо проектній групі визначитись, по яким ОК індивідуальні завдання здобувачів ОПП будуть перевірятись доступними безкоштовними сервісами перевірки на плагіат. Завдяки цьому здобувачі отримують не тільки теоретичні, а й практичні навички з оригінального виконання робіт

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

В МНАУ діє Положення про обрання та прийняття на роботу НПП <http://surl.li/apvsa>. Вимоги до претендентів на посади передбачають наявність наукового ступеня, вченого звання, стажу, публікаційної активності, підвищення кваліфікації чи стажування за останні 5 років. Умови конкурсного відбору викладачів розміщуються на сайті університету у відкритому доступі. На основі зустрічей із фокус-групами (зустріч із НПП та представниками структурних підрозділів) встановлено, що НПП орієнтується у процедурах конкурсного відбору, а адміністрація університету дотримується встановленої процедури, тобто підтверджена дієвість конкурсного відбору. Процедурно обговорення кандидатур претендентів на заміщення вакантних посад проходить на засіданні кафедри, вченої ради факультету та експертної комісії вченої ради університету та затверджуються на засіданні вченої ради університету. Контракти з НПП заключаються на строк 1-5 років залежно від стажу та попередніх здобутків

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

В МНАУ діє Положення про співпрцю із стейкхолдерами <https://bit.ly/3BugGHk>, що регулює залученість їх до освітнього процесу. На зустрічах із роботодавцями ЕГ отримала докази їх залученості до організації та реалізації освітнього процесу зокрема щодо внесення пропозицій в ОП (обговорення (<https://bit.ly/3rXqczG>), рецензії на ОП, участь у спільних засіданнях, усні комунікації), участь у опитуваннях (анкети та результати проведених опитувань розміщені на сайті у розділі даної ОП https://www.mnau.edu.ua/faculty-men/orc_242/orp-tur), проведення гостьових лекцій (оприлюднення на сайті, в соцмережах): про організацію квест-екскурсій (<https://bit.ly/3uWEEKo>), відвідування здобувачами садиби сільського зеленого туризму – спортивно-розважальний центр «Істокі», (<https://bit.ly/3GTUhdT>), залученість до практичної підготовки здобувачів.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

В МНАУ діє Положення про співпрцю із стейкхолдерами <https://bit.ly/3BugGHk>, що регулює залученість їх до освітнього процесу. На зустрічах із роботодавцями ЕГ отримала докази їх залученості до організації та реалізації освітнього процесу зокрема щодо внесення пропозицій в ОП (обговорення (<https://bit.ly/3rXqczG>), рецензії на ОП, участь у спільних засіданнях, усні комунікації), участь у опитуваннях (анкети та результати проведених опитувань розміщені на сайті у розділі даної ОП https://www.mnau.edu.ua/faculty-men/orc_242/orp-tur), проведення гостьових лекцій (оприлюднення на сайті, в соцмережах): про організацію квест-екскурсій (<https://bit.ly/3uWEEKo>), відвідування здобувачами садиби сільського зеленого туризму – спортивно-розважальний центр «Істокі», (<https://bit.ly/3GTUhdT>), залученість до практичної підготовки здобувачів.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

ЗВО залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців згідно Графіка проведення відкритих лекцій <https://bit.ly/3uTz5fr> н.р. та графіка проведення виїзних практичних занять випускної кафедри даної ОП <https://bit.ly/3pikv1> Проведення аудиторних занять професіоналами-практиками підтверджено на фокус-групах як здобувачами, так і самими практикаками (Євтушенко Г. <https://bit.ly/3uWEEKo>), Волков Р.К., керівник Миколаївського обласного бюро з туризму <http://surl.li/apvst>, Мартинова Д., голова Відокремленого підрозділу громадської організації «Федерація спортивного туризму України» в Миколаївській області на тему «Практичні аспекти спортивного туризму» <https://bit.ly/3LGRj9J>, також розміщено інформацію що 02 лютого 2022 року проведено відкрите онлайн заняття «Особливості роботи з СРМ «Мої Туристи» акаунт-менеджером проекту «МоїТуристи» Каратенко В. <https://www.instagram.com/p/CZgwYlUMRXI/> та <https://www.instagram.com/p/CZgy5raBuvq/>

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Сприяння професійному розвитку НПП здійснюється на основі Положення про підвищення кваліфікації <http://surl.li/apvsa>. З минулого навчального року в МНАУ запроваджено уніфікований звіт кафедр та НПП на основі Методики <http://surl.li/blrsk>, реалізація якого сприятиме прагненню до професійного зростання та виявлення проблемних моментів. Викладачі випускової кафедри регулярно проходять міжнародне Стажування, зокрема останніми заходами були http://ua-news.mnau.edu.ua/2022/02/blog-post_31.html, у 2019 р. Адміністрацією МНАУ організовано централізоване підвищення кваліфікації на базі НУБІП, майже усі НПП, що забезпечують дану ОП були залучені до цього проекту, окрім того підвищення кваліфікації засвідчується <http://surl.li/blrss>, <http://surl.li/blrsv>. Також в грудні 2021 р. викладачі випускової кафедри прийняли участь у конференції Resto Conf 5.0., де кращі ресторатори України поділилися своїм досвідом <http://surl.li/blrsc>, викладачі кафедри іноземних мов, що залучені до даної ОП брали участь у зустрічі із представниками Лондонської школи англійської DINTERNAL Education <http://surl.li/blrso>. НПП публікують результати власних наукових досліджень у фахових університетських виданнях (<https://modecon.mnau.edu.ua/>, <https://visnyk.mnau.edu.ua/>). Позитивною практикою є компенсація коштів за заявою на публікацію статей у журналах індексованих у МНМБ Scopus, WoS.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

На основі інтерв'ювання (зустріч із НПП) виявлено, що МНАУ використовує матеріальні та моральні важелі стимулювання розвитку викладацької майстерності, зокрема через запровадження уніфікованого звіту кафедр та НПП за процедурою: індивідуальний звіт НПП – загальний звіт по кафедрі – підсумки у форматі рейтингу кафедри. Так, за результатами минулого навчального року відбулося преміювання випускової кафедри – 35 тис. грн. Як форма стимулювання НПП зазначили й сприяння у можливостях професійного розвитку. Під час інтерв'ювання НПП підтвердили матеріальне та моральне преміювання і заохочення (подяки, премії, доплати до посадових окладів, нагородження цінним подарунком, Почесною грамотою), відшкодування коштів за публікацію статей МНМБ Scopus та WoS. НПП відмітили також як моральне стимулювання щорічне (серпень), впродовж 5 останніх років організування адміністрацією МНАУ спортивної олімпіади між факультетами у форматі тимбілдингу, що проводиться на березі Чорного моря та сприяє формуванню корпоративної культури і є методом стимулювання та можливості долучення до міжнародних та вітчизняних програм, зокрема Erasmus +, Добре, Агрокебіт. Зокрема можливості залучення в якості викладачів до проекту «Добре», де навчаються лідери громад і депутати місцевих рад, зараз слухачі цього курсу готують ВКР, частина з яких присвячена розвитку туризму. НПП, що забезпечують ОК ОП виразили задоволеність та підтвердили дієвість політики університету, що мотивує їх до постійного розвитку та актуалізації знань з освітніх компонентів, які вони забезпечують.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Наявність та дієвість Положення про співпрацю із стейкхолдерами. Залученість на системній основі фахівців-практиків до освітнього процесу (наявність графіків та повідомлень на сайті про реалізацію заходів). Членство окремих НПП у галузевих ГО, що сприяє перенесенню та впровадженню досвіду у освітній процес та залученості й здобувачів до діяльності ГО туристичного спрямування. Впровадження в МНАУ рейтингової системи оцінювання НПП та преміювання за підсумковими результатами. Позитивною практикою є компенсація коштів на публікацію статей у журналах індексованих у МНМБ Scopus, WoS

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Не усі НПП мають за останні 5 років 5 статей у фахових виданнях та виданнях, що включені МНМБ Scopus, WoS. Рекомендації: посилити публікаційну активність НПП, враховувати оцінювання студентами НПП у їх рейтингуванні, запровадити процедури моніторингу рівня професіоналізму викладачів та професійних потреб викладачів, стимулювати навчання викладачів та отримання ними сертифікатів B1/B2 з метою інтеграції у світовий науковий і освітній процес

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

За даною ОП професійна кваліфікація НПП забезпечує досягнення визначених цілей та ПРН. У МНАУ процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їх професіоналізму, ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів та стимулює розвиток викладацької майстерності. До організації та реалізації освітнього процесу по даній ОП залучаються роботодавці. Тому в цілому ОП «Туризм» відповідає рівню В за критерієм 6

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Облік успішності ведеться тільки у паперовій формі, тому рекомендуємо розмішувати інформацію щодо контрольних заходів та оцінювання у віртуальному навчальному середовищі, до якого будь-який студент має безперешкодний доступ. ЕГ встановила відсутність перевірки робіт здобувачів ОПП на антиплагіат, тому рекомендуємо проектній групі визначитись, по яким ОК індивідуальні завдання здобувачів ОПП будуть перевірятись доступними безкоштовними сервісами перевірки на плагіат. Завдяки цьому здобувачі отримують не тільки теоретичні, а й практичні навички з оригінального виконання робіт

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Під час акредитації було підтверджено що здобувачі вищої освіти та НПП мають безоплатний та вільний доступ до інфраструктури ЗВО, в тому числі до бібліотеки, лабораторій та рекреаційних зон. До позитивних практик можна віднести наявність філіалів бібліотеки в гуртожитках, що забезпечує можливість опрацьовувати матеріали в позанавчальний час. В МНАУ є безоплатна мережа Wi-Fi та доступ до всіх необхідних інформаційних ресурсів що наявні в ЗВО, до електронного каталогу, репозиторію, системи дистанційної освіти Moodle. Окрім іншого, здобувачі вищої освіти мають можливість працювати за робочим місцем обладнаним персональним комп'ютером в навчальний та позанавчальний час, за згодою відповідальної особи. В ЗВО існують окремі аудиторії для проведення зборів самоврядування, культурних заходів тощо. Окрім іншого в ЗВО є окремі рекреаційні зони для відпочинку студентів, що обладнані м'якими меблями, ноутбуками, проекторами. Під час акредитації було підтверджено факт від представників самоврядування та здобувачів вищої освіти, що при запізненні студентів до гуртожитку (після 23:00) вони мають попередити та аргументувати своє запізнення заздалегідь, в іншому випадку, цей факт вноситься в умовний журнал та інформація передається до кураторів та проректору з виховної роботи. ЕГ рекомендує звернути увагу на Лист МОН України №1/9-550 від 17.11.2015р та на Лист МОН України № 1/9-577 від 31.10.2017, а саме: «... Вважаємо неприпустимим встановлення вимог стосовно обов'язкового запису причин запізнення у спеціальні журнали або подання пояснювальних записок за такими фактами із подальшим їх розглядом адміністрацією ВНЗ чи іншими органами (профспілками, органами студентського самоврядування), оскільки такі практики є порушенням права на повагу до особистого життя, гарантованого статтею 8 Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод», – та скасувати практику часових обмежень доступу до гуртожитків для здобувачів, які там проживають.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Під час акредитації експертна група впевнилась в тому що освітнє середовище є безпечним та задовольняє потреби здобувачів вищої освіти. Наявні плани евакуації, інформаційні буклети та постери які інформують щодо безпеки життєдіяльності, за запевненням представників ЗВО є протипожежна сигналізація та камери спостереження. Окрім іншого в МНАУ існує низка положень що регулює безпеку в ЗВО, а саме Положення про систему управління охороною праці (<https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/labor-life-protection/108.pdf>), Положення про підготовку до нового навчального року з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності (<https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/labor-life-protection/103.pdf>), Положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці (<https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/labor-life-protection/104.pdf>), Положення про організацію роботи з охорони праці учасників навчально-виховного процесу (<https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/labor-life-protection/102.pdf>). В гуртожитках функціонують медпункти та ізолятори для захворілих. ЕГ було зазначено що в МНАУ піклуються про психологічне здоров'я здобувачів вищої освіти, зокрема на базі університету функціонує Психолого-педагогічна лабораторія науково-просвітницьких інноваційних технологій розвитку особистості – ППЛ НППТРО (<https://www.mnau.edu.ua/vyh-rob/ps-sluzh/>), діяльність якої спрямована на діагностику, корекцію, реабілітацію, профілактику, консультативну-методичну допомогу, просвітницько-пропагандистську роботу, психологічну прогностику, психологічну експертизу та превентивне виховання. Самоврядування та ППЛ НППТРО організує заходи задля первинної адаптації студентів та регулярно проводять заходи що стосуються психологічного здоров'я студентів (<http://surl.li/blsvf>, <http://surl.li/blsvg>,

<http://surl.li/blsvh>). Згідно до Положення ППЛ НППРО бере участь в організації освітньої, виховної роботи, спрямованої на забезпечення всебічного особистісного розвитку молоді, її повноцінного психічного здоров'я.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Під час зустрічі зі здобувачами освіти було виявлено що вони задоволені рівнем надання освітньої, організаційної, інформаційної, консультаційної та соціальної підтримки. Організаційна, освітня та консультативна підтримка забезпечується представниками деканату та кафедри, та безпосередньо групою забезпечення. Окрім іншого в МНАУ наявний інститут кураторства який забезпечує інформаційну та організаційну підтримку, НПП та здобувачі вищої освіти підтвердили факт проведення кураторських годин на яких проводиться обговорення організації поточного освітнього процесу. Соціальну підтримку забезпечує студентське самоврядування (<https://www.mnau.edu.ua/stud/samovryad/>) та первинна профспілкова організація студентів (<https://www.mnau.edu.ua/stud/>) та психолого-педагогічна лабораторія науково-просвітницьких інноваційних технологій розвитку особистості. Потужна інформаційна підтримка в тому числі забезпечується офіційним веб-сайтом ЗВО, де студенти мають можливість отримати всю актуальну інформацію та ознайомитись з новинами ЗВО (<http://ua-news.mnau.edu.ua/>).

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

В МНАУ діє Положення про організацію інклюзивного навчання осіб з особливими освітніми потребами (<https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/educational-process/279.pdf>), згідно до п.2.10 якого «Індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти з особливими освітніми потребами розробляється за його участю, з урахуванням рекомендацій індивідуальної програми реабілітації особи з інвалідністю (за наявності) та/або висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини (за наявності)...». Під час зустрічі з представниками самоврядування був підтверджений той факт, що при зарахуванні на навчання особи з особливими освітніми потребами, освітній процес планується таким чином, аби забезпечити достатні умови для реалізації права на освіту. В навчальних корпусах існують пандуси та наявна кнопка виклику відповідальної особи, на першому поверсі першого корпусу є безбар'єрний простір. На даний момент, на ОП «Туризм» особи з особливими освітніми потребами не навчаються

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

В Миколаївському національному аграрному університеті існує низка Положень щодо вирішення конфліктних ситуацій, зокрема Положення про вирішення конфліктних ситуацій (<https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/educational-process/281.pdf>), Положення про уповноважену особу з питань запобігання та виявлення корупції (<https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/constituent-and-local-documents/039.pdf>), Кодекс корпоративної культури (<https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/constituent-and-local-documents/codecs.pdf>). Усі вищезазначені Положення розміщені на офіційному веб-сайті ЗВО та доступні для всіх зацікавлених осіб. В МНАУ існує скринька довіри, не тільки фізично в будівлі Університету, але й в онлайн форматі (<https://www.mnau.edu.ua/skrinka-doviry/>), звернення з якої за запевненням адміністрації передається безпосередньо ректору. Здобувачі вищої освіти під час зустрічі підтвердили що вони обізнані щодо наявності скриньки довіри та існуючих механізмів вирішення конфліктних ситуацій, тим не менш випадків пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією, корупцією або цькування не було. Окрім того, студенти зазначили, що в першу чергу вони будуть звертатись до своїх кураторів чи викладачів кафедри, що може свідчити про сприятливий морально-психологічний клімат, що був створений зусиллями НПП та представників кафедри

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

МНАУ піклуються про психологічне здоров'я здобувачів вищої освіти, зокрема на базі університету функціонує Психолого-педагогічна лабораторія науково-просвітницьких інноваційних технологій розвитку особистості. До позитивних практик можна віднести наявність філіалів бібліотеки в гуртожитках, що забезпечує можливість опрацювати матеріали в позанавчальний час.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Під час акредитації було виявлено що зі спеціалізованого ПЗ наявний комплекс «Мої туристи». ЕГ рекомендує розширити перелік спеціалізованого ПЗ для отримання здобувачами освіти актуальних навичок відповідно до ПРН. При запізненні студентів до гуртожитку (після 23:00) вони мають попередити та аргументувати своє запізнення заздалегідь, в іншому випадку запізнення вносяться в журнал та передається адміністрації. ЕГ рекомендує скасувати практику часових обмежень доступу до гуртожитків для здобувачів, які там проживають згідно до норм законодавства

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Під час експертизи було виявлено, що фінансові, матеріально-технічні ресурси та навчально-методичне забезпечення ОП «Туризм» задовольняє досягнення заявлених цілей та програмних результатів навчання. В навчальних корпусах існують пандуси та наявна кнопка виклику відповідальної особи, на першому поверсі першого корпусу є безбар'єрний простір. Здобувачі вищої освіти та НПП мають безоплатний та вільний доступ до інфраструктури ЗВО, в тому числі до бібліотеки, лабораторій та рекреаційних зон. До позитивних практик можна віднести наявність філіалів бібліотеки в гуртожитках, що забезпечує можливість опрацьовувати матеріали в позанавчальний час. Освітнє середовище є безпечним та задовольняє потреби здобувачів вищої освіти. Здобувачі освіти задоволені рівнем надання освітньої, організаційної, інформаційної, консультаційної та соціальної підтримки. Випадків пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією, корупцією або цькування не було. ЕГ. Виявлені недоліки не є критичними, тож з огляду на вищесказане, загалом критерій 7 має рівень відповідності В

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

В Миколаївському національному аграрному університеті діє Положення про порядок розроблення, затвердження, моніторингу та перегляду освітніх програм (<https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/educational-process/269.pdf>), що є основним документом щодо вищезгаданих процедур. Згідно до п.3.11 «Безпосереднє керівництво Освітньою програмою за рівнями вищої освіти здійснює Гарант Освітньої програми. Гарант Освітньої програми несе персональну відповідальність за забезпечення якості навчання на освітній програмі, своєчасне надання інформації з моніторингу програми, її акредитацію та конкурентоздатність». Загалом, процеси перегляду програм в МНАУ проходять на двох рівнях: локальному та загальноуніверситетському рівнях. Результати локального моніторингу не менш як один раз рік обговорюються на науково-методичній раді та на вченій раді відповідного структурного підрозділу. Пропозиції щодо внесення змін до ОП надають безпосередньо стейкхолдери ОП – роботодавці, здобувачі вищої освіти та науково-педагогічні працівники. Пропозиції збираються протягом усього навчального року, через анкетування, особисте спілкування та на засіданнях кафедри. Під час акредитації був підтверджений факт послідовного дотримання процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Під час зустрічі з представниками студентського самоврядування було виявлено, що здобувачі вищої освіти надавали свої пропозиції щодо оновлення ОП, а саме впровадження дисциплін Іміджеологія та Етика ділового спілкування. Цю пропозицію висловили представники самоврядування (студентський президент Василенко М.Ю., студентський декан факультету менеджменту Настасюк О.О.) на засіданні кафедри, та ухвалили до впровадження, що знайшло відображення в ОП 2021 року, а саме були введені ВБ 10.1, ВБ 1.2. Цей факт був зафіксований в Протоколі засідання кафедри №7 від 5 лютого 2020 року. Окрім іншого, студенти зазначили, що до їх пропозицій прислуховуються, їх думкою цікавляться під час анкетування та кураторських годин. Згідно до анкетування, здобувачі вищої освіти висловили пропозицію щодо збільшення кількості дисциплін фахового та практичного спрямування, яка була схвалена та внесена до проекту ОП 2022 року.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Представники роботодавців зазначили що їх активно залучають до оновлення та перегляду освітньої програми. В тому числі, роботодавців залучають до проведення семінарів, лекцій та матер-класів де вони мають можливість поспілкуватися зі здобувачами освіти особисто. Зокрема, представники роботодавців надали наступні пропозиції що були враховані в оновленні ОП (що підтверджено Протоколами кафедри №3 від 22 листопада 2021 року, №5 від 25 січня 2021 року): Євтушенко Г.І. (Агентство IT Екскурсій «Mykolaiv Look City») запропонував надання дисциплінам, пов'язаних з екскурсійною діяльністю та it- технологіями більше практичних годин, в ОК «Організація екскурсійної діяльності» збільшити кількість годин на практичну підготовку, вклучити в обов'язкові ОК дисципліни пов'язані з маркетингом туристичних продуктів та брендингом туристичних атракцій та дестинацій. Щепанов Д.Ю. (ТОВ «Хан-Тенгри») запропонував впровадити до обов'язкового вивчення дисципліни «Спеціалізований туризм» і «Екологічний і активні види туризму», «Туроперейтинг» та «Маркетинг туризму»; вклучити більшу кількість годин для виробничої практики. Семенков Є.А. (СРЦ «Істокі») запропонував долучати фахівців-практиків галузі туризму до читання лекцій майбутнім фахівцям галузі, проведення практичних занять та майстер-класів. Т.Г. Андрійчук (КЗ «Миколаївський обласний Центр національно- патріотичного виховання, туризму та краєзнавства учнівської молоді») запропонував внесення в обов'язкові освітні компоненти навчальної дисципліни «Основи спортивного туризму». В.О. Андреева (керівник офісу турагенція «JoinUp! to travel») запропонувала виокремити в окрему тему питання «Сучасні вимоги в міжнародних готельних мережах» в ОК «Основи готельно-ресторанного бізнесу». Окрім іншого, для моніторингу рівнем задоволеності проводиться анкетування роботодавців (<https://www.mnau.edu.ua/files/faculty/men/opp/242-tur-mol-bak/robotodavciv.pdf>).

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

На даний момент випускників ОП «Туризм» немає (ОП заснована в 2020 році, перший випуск відбудеться у 2022 році). Проте під час акредитації було виявлено в МНАУ діє Центр працевлаштування випускників, який займається наданням допомоги здобувачам вищої освіти та випускникам університету у плануванні професійної кар'єри та сприяння їх працевлаштуванню (<https://graduate.mnau.edu.ua/>). Окрім іншого, за запевненням адміністрації ЗВО, представники кафедри підтримують постійний контакт з випускниками та запрошують їх на відкриті лекції, мастер-класи тощо.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Відповідно до Положення про порядок розроблення, затвердження, моніторинг та перегляд освітніх програм у МНАУ, а саме до п.4.1 «...моніторинг здійснюється, як правило, членами робочої або проектної групи за участі випускових кафедр із залученням, за потребою, представників органів студентського самоврядування. [...] Результати локального моніторингу не менш як один раз рік обговорюються на науково-методичній (навчально-методичній, методичній) комісії (раді) і на вченій (педагогічній) раді відповідного структурного підрозділу». Під час акредитації було виявлено, що в розрізі системи забезпечення якості в МНАУ, моніторинг ОП для виявлення недоліків здійснюється щорічно, оновлення ОП здійснюється на основі результатів опитування ЗВО, НПП, роботодавців та пропозицій від студентського самоврядування, приклади яких були наведені вище, що є підтвердженням систематичного моніторингу ОП. Окрім іншого, згідно до запевнення представника відділу забезпечення вищої освіти, під час загальноуніверситетського моніторингу було надано рекомендації щодо актуалізації та доповнення навчально-методичних матеріалів.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація є первинною

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

В МНАУ діє низка Положень та Настанов які регулюють культуру якості, зокрема Положення про Раду з якості, головою якої є безпосередньо Ректор (<https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/quality-management-system/004.pdf>) та Система менеджменту якості – Настанова з якості яка є основним документом системи менеджменту якості (<https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/quality-management-system/001.pdf>). Основними завданнями Ради з якості (згідно до Положення, а саме п.2.1) є координація робіт з функціонування системи менеджменту якості в МНАУ, формування критеріїв ефективності процесів системи менеджменту якості, аналіз виконання структурними

підрозділами вимог системи менеджменту якості, оцінка ефективності функціонування системи якості освіти, розробка заходів щодо навчання у сфері менеджменту якості для співробітників університету, впровадження нових освітніх технологій в освітній процес якості, що забезпечують підвищення освіти тощо. Як було зазначено вище, основні задачі щодо розвитку саме освітньої програми покладено на Гаранта ОП, який в свою чергу збирає інформацію та аналізує пропозиції та рекомендації від стейкхолдерів. Окрім іншого представники самоврядування також приймають участь в забезпеченні якості вищої освіти – вони приймають участь в раді з забезпечення якості освіти та збирають пропозиції від здобувачів вищої освіти. Окрім локального моніторингу в МНАУ організовано загальноуніверситетський моніторинг для узагальнення та поширення кращих практик в межах Університету (згідно до п.4.1. Положення про порядок розроблення, затвердження, моніторинг та перегляд освітніх програм (<https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/educational-process/269.pdf>)).

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

В МНАУ діє Центр працевлаштування випускників, який займається наданням допомоги здобувачам вищої освіти та випускникам університету у плануванні професійної кар'єри. Представники роботодавців зазначили що їх активно залучають до оновлення та перегляду освітньої програми

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

ЕГ рекомендує залучати здобувачів вищої освіти до засідань кафедри для можливості прийняття активної участі в обговоренні змін до ОП.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Під час акредитації був підтверджений факт послідовного дотримання процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми. Студенти зазначили, що до їх пропозицій прислуховуються, їх думкою цікавляться під час анкетування та кураторських годин. Представники роботодавців зазначили що їх активно залучають до оновлення та перегляду освітньої програми. Загалом в ЗВО систематично проводять анкетування всіх стейкхолдерів. Окрім іншого, в МНАУ діє Центр працевлаштування випускників, який займається наданням допомоги здобувачам вищої освіти та випускникам університету у плануванні професійної кар'єри та сприяння їх працевлаштуванню. Загалом, в МНАУ сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою. З огляду на вищесказане, загалом критерій 8 має рівень відповідності В.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

ЕГ підтверджено що всі документи що регулюють права та обов'язки, а саме Положення про організацію освітнього процесу (<https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/educational-process/258.pdf>), Статут МНАУ (https://www.mnau.edu.ua/files/dostup/15_02/statut.pdf), Правила внутрішнього розпорядку (<http://surl.li/anidb>), знаходяться у вільному доступу, є доступними та зрозумілими. Загалом усі внутрішні нормативно-правові акти та Положення знаходяться в відкритому доступу на офіційному веб-сайті МНАУ (<https://www.mnau.edu.ua/dostup/package-of-documents/>). Під час зустрічі зі здобувачами вищої освіти вони зазначили що правила і процедури, що регулюють права та обов'язки є доступними та зрозумілими. Студентів інформують про всі внутрішні Положення та документи на початку навчання.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін.

ЗВО оприлюднює проект ОП у встановлений термін на офіційному веб-сайті, що було підтверджено під час експертизи (https://www.mnau.edu.ua/faculty-men/orc_242/orp-tur/) Пропозиції та зауваження до проекту можна надсилати безпосередньо на e-mail Гаранту, що вказаний на сторінці з проектом ОП. Окрім іншого на сайті є посилання на «Анкету для опитування потенційних роботодавців щодо необхідних вмінь, навичок, та компетентностей (hard skills та soft skills) майбутніх випускників ОПП “Туризм” початкового рівня (короткий цикл) вищої освіти» (https://docs.google.com/forms/d/1d56eKdauBFunLeR1PsGhvnW3Xt8PSqMaVkJkLkb-oink/viewform?edit_requested=true), що можна вважати позитивною практикою.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

В ході експертизи було встановлено, що ЗВО оприлюднює всю необхідну інформацію на офіційному сайті, зокрема навчальні плани, компетентності та програмні результати навчання, відгуки стейкхолдерів, освітні компоненти, силабуси, результати опитування учасників освітнього процесу, актуальну ОП, попередні редакції та проект ОП (https://www.mnau.edu.ua/faculty-men/orc_242/orp-tur/), що є достатнім для інформування стейкхолдерів та суспільства. Окрім іншого, є окремий інформаційний сайт (з субдоменом офіційної адреси), де розміщені всі актуальні новини та заплановані заходи за факультетами (<http://ua-news.mnau.edu.ua/>). Загалом офіційний сайт структуровано логічно та послідовно, інформація що розміщена на сайті є вичерпною та актуальною.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

На сайті є посилання на «Анкету для опитування потенційних роботодавців щодо необхідних вмінь, навичок, та компетентностей (hard skills та soft skills) майбутніх випускників ОПП “Туризм” початкового рівня (короткий цикл) вищої освіти». Це допомагає актуалізувати вимоги ринку та вносити відповідні корективи. Подібну анкету можна вважати позитивною практикою. Офіційний сайт структуровано логічно та послідовно, інформація що розміщена на сайті є вичерпною та актуальною.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

відсутні

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Всі документи що регулюють права та обов'язки знаходяться у вільному доступу, є доступними та зрозумілими. Загалом усі внутрішні нормативно-правові акти та Положення знаходяться в відкритому доступу на офіційному веб-сайті МНАУ. ЗВО оприлюднює проект ОП у встановлений термін на офіційному веб-сайті, є можливість надіслати пропозиції та рекомендації. Окрім іншого виділена окрема анкета задля збору актуальної інформації щодо вимог від представників ринку праці. Функціонує окремий інформаційний сайт, де розміщені всі актуальні новини та заплановані заходи за факультетами. Загалом офіційний сайт структуровано логічно та послідовно. Вся необхідна інформація щодо ОП є публічною та вичерпною. Будь яка зацікавлена особа може отримати всю необхідну інформацію та надіслати свої пропозиції щодо покращення ОП. Виходячи з вищесказаного, критерій 9 відповідає рівню «А».

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	A
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Охріменко Алла Григорівна

Члени експертної групи

Григор`єва Людмила Володимирівна

Касенкова Катерина Віталіївна